Četba a interpretace latinských pramenů 8

Univerzitní teze – Návrat zlatého věku s narozením Josefa I.

Martin Antonín Lublinský, Univerzitní teze Jana Antonína Seyllerta, Návrat zlatého věku s narozením Josefa I. 59,5 x 90,3 cm (sestaveno z otisků ze dvou desek), Staatliche Kunstsammlungen Dresden, Kupferstich-Kabinet, inv. č. A 19891.

Univerzitní teze

Oslava sv. Ignáce a misionářského působení jezuitů: univerzitní teze Matyáše Ignáce Kholla, 1695

Pražský mariánský sloup – duchovní střed Evropy, univerzitní teze Jana Bedricha z Valdštejna. Kresebný návrh Karel Škréta, vyryl Melchior Küssel

Univerzitní teze – Návrat zlatého věku s narozením Josefa I.

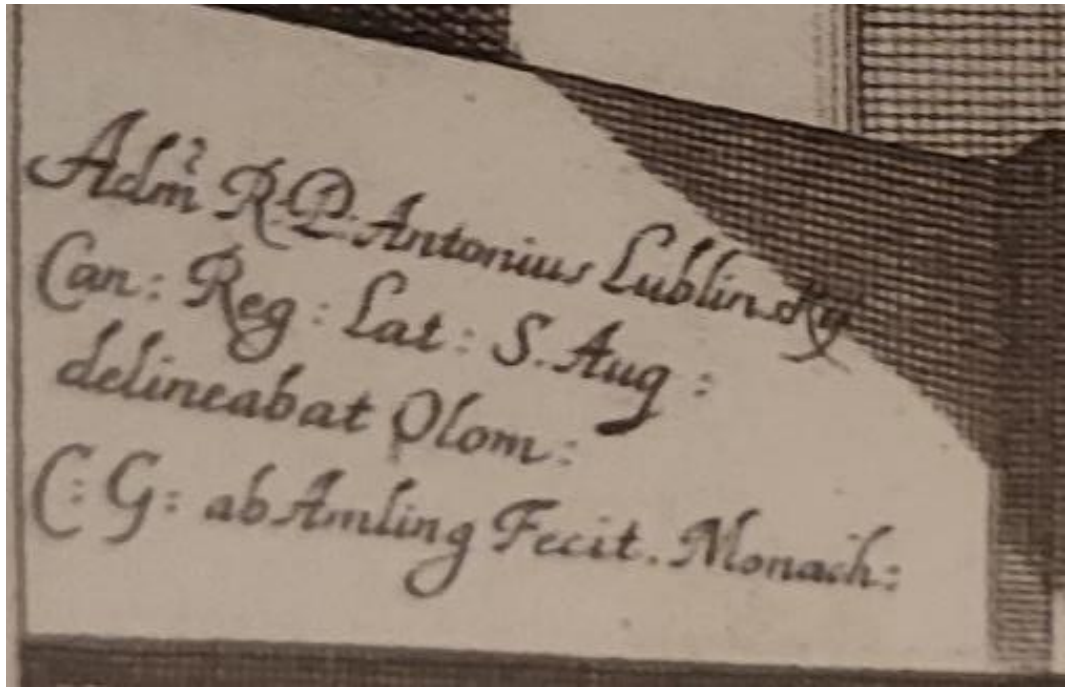

1/ Signatura autora kresebného návrhu

Transkripce: *Adm(odum) R:(everendus) P:(ater) Antonius Lublinsky Can:(onicus) Reg:(ularis) Lat:(eranensis) S.(ancti) Aug:(ustini) delineabat Olom:(ucii).*

C:(arl) G:(ustav) ab Amling Fecit. Monach:(ii)

Překlad: Veledůstojný Otec Antonín Lublinský z řádu augustiniánů kanovníků nakreslil v Olomouci.

Carl Gustav Amling zhotovil v Mnichově.

Bezpředložkové vazby na otázku kam? kde? odkud?

Užívají se u jmen měst, menších ostrovů a u obecných jmen domus *dům* a rūs *venkov*.
Substantivum však nesmí mít u sebe další rozvíjející větný člen
Proto: Brunnae *v Brně* ale in oppido Brunnā *ve městě Brně*

otázka	pád		
Kam? (quo?)	**ak.**	Brunnam, Coloniam Agrippinam, Viennam	***do*** *Brna, Kolína nad Rýnem, Vídně*
Kde? (ubi ?)	**gen**.	Brunnae, Coloniae Agrippinae, Viennae	***v*** *Brně, Kolíně nad Rýnem, Vídni*
Odkud? (unde?)	**abl.**	Brunnā, Coloniā Agrippinā, Viennā	***z*** *Brna, Kolína nad Rýnem, Vídně*

Latinské názvy míst - Johann Georg Theodor Graesse Orbis Latinus

Orbis Latinus je latinsko-německý slovník latinských topografických názvů.
1. vydání slovníku r. 1861 publikoval J. G. Th. Graesse (1814-1855), knihovník, historik umění a literární vědec.

Ve 2. vydání z roku 1909 pak byl počet hesel téměř zdvojnásoben a obohacen zejména o středoevropské lokality. Spolu s možností full textového vyhledávání dostupné na:
http://www.columbia.edu/acis/ets/Graesse/contents.html

Orbis latinus (Großausgabe, 1972) | bavarikon

3. vydání (Graesse-Benedikt-Plechl) z r. 1971 pak zahrnuje 3 svazky. V digitalizované verzi na: http://daten.digitale-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050912/images/index.html?fip=193.174.98.30&seite=623&pdfseitex=
(Dostupný v MZK – prezenčně ve studovně rukopisů a starých tisků SK3; FF-Ústřední knihovna, volný výběr 807.1-GRAE1-1).

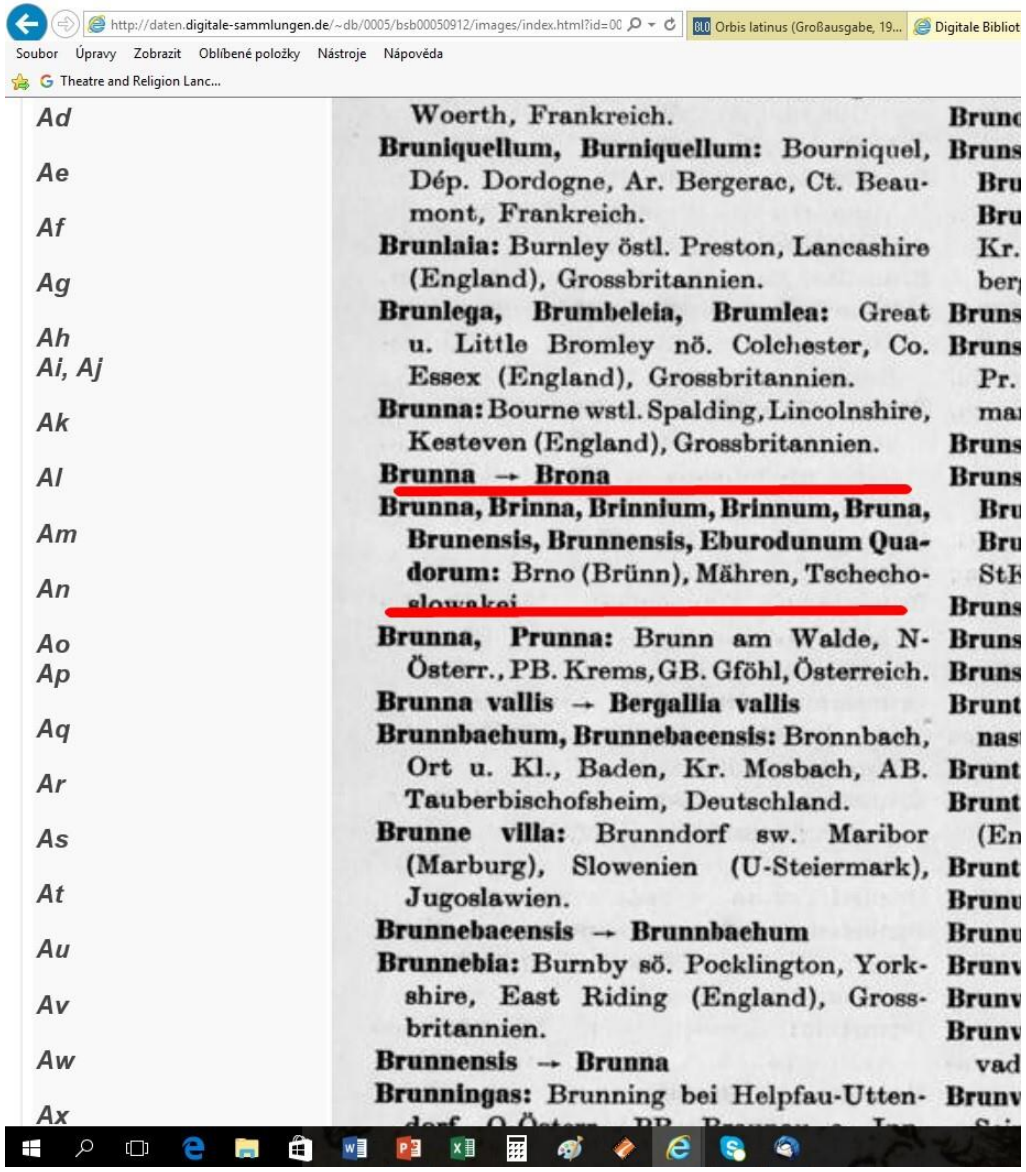

Univerzitní teze – Návrat zlatého věku s narozením Josefa I.

1/ Údaje o disputaci

Transkripce: *THESES EX UNIVERSA PHILOSOPHIA Quas Nobiliss(imus) ac Doctiss(imus) D(omi)n(u)s Joannes Antonius Seyllert de Seylenburg Morav(us) A. A. L. L. et Ph(i)l(osoph)iae Magister, absoluto feliciter in alma Universitate Olomucensi, Sub R. P. Sebastiano Löw e Soc(ieta)te Iesu A. A. L. L. et Ph(i)l(osoph)iae Doctore et ejusde(mque) Professore Ph(i)l(osoph)iae cursu: adepto(que) ibidem in utra(que) Ph(i)l(osoph)ica Laurea Primatu. Demum in alma Caesarea, Regia(que) Universitate Carolo Ferdinandea Pragensi. PRAESIDE R. ac Eximio P. Friderico Wolf e Soc(ieta)te Iesu […] Th(eologi)ae Doctore, eiusdem in a me dicta Universitate Professore publico ac ordinario, nec non Facultatis Ph(i)l(osoph)icae Decano publice defendit mense Januario die Anno 1680.*

Překlad: Teze ze všeobecné filozofie, které obhájil nejvznešenější a nejučenější Pan Jan Antonín Seyllert ze Seylenburgu, Moravan, mistr svobodných umění a filozofie poté, co úspěšně ukončil studium na blahodárné olomoucké univerzitě pod vedením veledůstojného Otce Sebastiana Löwa z Tovaryšstva Ježíšova, doktora filozofie přednášejícího tamtéž kurz filozofie a také potom, co získal prvenství v obou částech zkoušky. Veřejná obhajoba proběhla v měsíci lednu, dne (xy) roku 1680 na blahodárné císařsko-královské Karlo-Ferdinandově universitě za předsednictví veledůstojného a velectěného Otce Frederika Wolfa z Tovaryšstva Ježíšova, doktora teologie i řádného a veřejného profesora a také děkana filozofické fakulty řečené univerzity.

Univerzitní teze – Návrat zlatého věku s narozením Josefa I.

3/ Úvod dedikace

Transkripce: *LEPOLDII. FILIO, Iosepho, IaCobo, IgnatIo, IoannI, AntonIo, EVstaChIo, ArChIDVCI AVstrIACo. & &*

Překlad: Leopoldovu synovi arcivévodovi rakouskému atd. atd. Josefovi, Jakubovi, Janovi, Antinínovi, Eustachovi

3/ Úvod dedikace

Transkripce: *Serenissime Archidux et Princeps Clemenstissime. Quam olim Pollionis Filio Mantuan(us) Vates fabulosam (com)ment(us) est felici(ta)tem, eam ergo jure merito pro Te sublimiori (quo)da(m) ra(tion)e p(rae)dictam dixerim veri(ta)tem Augustissimi Patris teneru(m) in terris solatiu(m) sereniss(im)e Archidux Josephe. Q(ui)dn(am) an n(on) Aurea Saecula in Te redeant, a(ut) Augusta tot votis e coelo exorta p(ro)genies?*

Překlad: Nejjasnější arcivévodo a nejlaskavější kníže. Tak jako kdysi mantovský pěvec vytvořil pro Pollionova syna báseň věštící mu šťastnou budoucnost, já Tobě, arcivévodo Josefe, jež si na tomto světě něžnou radostí svého vzneseného otce po zásluze věnuji tuto pravdivou oslavu. Cožpak nepřichází v Tobě zlatý věk ba i vznešené potomstvo tolika znameními nebes přislíbené?

Univerzitní teze – Návrat zlatého věku s narozením Josefa I.

4/ Jednotivé nápisy

Transkripce:

Pacatumque reget Patriis virtutibus orbem. [v. 17]
Cara Deum SOBOLES magnum IOVIS incrementum. [v. 49]
Iam nova Progenies caelo demittitur alto [v. 7]

Překlad:

Přinese mír celému světu a bude mu vládnout po vzoru svého otce.

Líbezné dítě Bohů, slavný potomek Jovův!

Vzdálená nebesa nám nyní sesílají nové pokolení.

Leopold I. a Josef I.

1640 (57) – 1705

Markéta Tereza Španělská, Diego Velázqueze, *Las Meninas*, 1656

Eleonora Falcko-Neuburská

1678 (1705) – 1711

Univerzitní teze – Návrat zlatého věku s narozením Josefa I.

4/ Jednotlivé nápisy

Transkripce:

Divisque videbit permistos heroas et Ipse videbitur illis

[v. 16]

Překlad:

Uvidí jako spolu svorně žijí bohové i hrdinové a s nimi i on bude vídán.

Transkripce:

Occidet serpens et fallax herba veneni

[v. 24]

Překlad:

Zahyne hadí plémě i záludné rostliny plné jedu.

Univerzitní teze – Návrat zlatého věku s narozením Josefa I.

4/ Jednotivé nápisy

Transkripce:

Iam redit et Virgo, redeunt Saturnia regna. [v. 6]

Překlad:

Teď vrací se Panna i Saturnova říše.

Transkripce:

Omnis ferret omina Tellus. [v. 39]

Překlad:

Každý kraj bude plodit všecko.